

fundet Sted; men der er mellem de Bestemmelser, som findes i Loven, nogle, som vel kunne bidrage dertil i visse Retninger, men som ogsaa kunne lede til det Modsatte, nemlig til at forværre Sundhedstilstanden under visse Forhold. Som jeg allerede ved 1ste Behandling gjorde opmærksom paa, vil Bestemmelsen om 4 Alens Høide for hver Etage i Forbindelse med Reglerne for Bygningernes Høide føre til, at man vil lægge Kjælderens Gulv i en Dybde af 3 Alen under Gadens Overflade, hvortil man, naar man ikke er nødt til at gjøre Etagerne 4 Alen høie, kan nøies med at sænke Gulvet i Kjælderne til en mindre Dybde, og det er derfor, at jeg har anseet det for at være meget ønskeligt, at der i Loven blev optagen en Bestemmelse, som forbød at indrette de meget dybe Kjædere til Beboelse.

Raben: Jeg skal tillade mig til hvad jeg yttrede, da denne Sag forrige Gang var under Behandling her i Thinget, at komme med nogle faa Bemærkninger. Det er med Hensyn til det sidste Punct, som den ærede Rigsdagsmand, der nu satte sig, omtalte. Det er ganske vist, at der længe har været Tale om, og at der vistnok ogsaa hos vedkommende Autoriteter har været under Ventilation, hvorledes man kunde træffe hensigtsmæssige Bestemmelser med Hensyn til Kjædere, hvor der er Beboelsesleilighed, her i Staden. Nu see vi endelig, at i dette Udfast, som her i dette Næblik forekommer, er kommet en Bestemmelse frem desangaaende. Jeg vil aldeles ikke nægte, at denne Bestemmelse kan have sine gode Sider; men jeg troer dog alligevel, at den er temmelig mangelfuld. Der er flere Grunde, hvorfor Kjæderleilighederne ere usunde. Af disse har man grebet en temmelig væsentlig, men ingenlunde den væsentligste. Man har nemlig gjort Tilladelsen ahangig af Gadernes Brede; men ligesaa vigtigt som dette er Husenes Høide i Gaderne. Dernæst er det ligesaa vigtigt at tage Hensyn til, hvor stort det Gaardsrum er, der findes i de Huse, hvor Kjælderetager skulle indrettes til Beboelse; thi det kan ikke hjælpe Beboerne meget, at Gaderne ere brede, naar paa den anden Side Gaardsrummet, hvorfra de ogsaa skulle have Lysning og Luft, er lille. Jeg vil just ikke sige, som den ærede sidste Taler

sagde forrige Gang, saa lille som en Skorsteen, thi det troer jeg ikke er Tilfældet; men der er mange, som ikke ere stort bredere end en Brønd. Dette Moment er altsaa ligesaa vigtigt som det forrige. Dernæst er, hvad den ærede Rigsdagsmand tillige har bemærket, Kjælderens Dybde ogsaa af meget stor Vigtighed, dernæst, om Solen kan trænge derind, eller ikke; men allermeest vigtig er Jordbundens Beskaffenhed. Jeg havde tænkt paa at stille et Ændringsforslag i den Henseende; men det er jo umuligt for Noget, der ikke er specielt inde i alle disse Forhold, at stille et saadant omfattende Ændringsforslag. Jeg var kommen til det Resultat at ville stille et Forslag om, at Indrettelsen af Beboelsesleiligheder i Kjædere skulde beroe paa vedkommende Autoriteter, men jeg gjorde det ikke, fordi jeg troede, at det dog var en altfor stor Magt og Myndighed, man derved vilde give dem. I ethvert Fald vilde man dog, efter hvad en anden æret Rigsdagsmand forleden yttrede, muligens derved kunne drage et Arbejde temmelig længe hen, da en sliq Tilladelse kunde lade vente paa sig. Jeg har imidlertid troet at burde gjøre opmærksom herpaa med Hensyn til den kommende Tid, da jeg antager, at, naar en Deel af Holmen eller hele Holmen maatte blive bebygget, den ærede Justitsminister da vil paasee, at der udkommer en Bestemmelse, som siger, at paa Holmen maa der aldeles ingen Beboelsesleilighed indrettes i Kjælderne; thi der er Grunden fugtig og altsaa usund, og med Hensyn til Holmen kan man ikke gjøre den Indvending, at man gaaer Vedkommendes Eiendomsret for nær; thi de Vedkommende, der kjøbe Grundstykker der, vide jo, paa hvilke Betingelser de kunne bygge der; og altsaa, naar den større Byggelov kom ud, kan man deri med fuld Ret bestemme, hvad man vil, uden Skade for vedkommende Bygningseiere, og disse ville desuden i ethvert Fald ikke komme til at give Noget ud af deres Lomme, da Leietagerne, som Forholdene nu ere, altid ville komme til at betale det Hele.

Justitsministeren: Under denne Sags første Behandling har jeg allerede tilladt mig at gjøre opmærksom paa, at det under Forhandlingerne om den nye Byggelov for Kjøben-